

UTICAJ MINERALNIH ĐUBRIVA NA PRODUKCIJU I BOTANIČKI SASTAV SEJANOG TRAVNJAKA KOPAONIKA

Mirjana Petrović¹, D. Lazarević, G. Dugalić², B. Anđelković¹, M. Blagojević¹

Izvod: Ovaj rad ima za cilj ispitivanje uticaja mineralnog đubriva na prinos travno-leguminoznih smeša i promenu njihovog botaničkog sastava tokom trogodišnjeg istaživanja u planinskim uslovima. Istraživanje je rađeno na tri tipa smeša primenom četiri nivoa azotnog đubriva kod svake smeše. Tokom tri godine ostvaren je prosečan prinos po smeši: A - 10.85, B - 12.92, C - 10.39 tha^{-1} suve mase. Najveći prinos ostvaren je u drugoj godini. Tokom vremena takođe, je došlo do promene botaničkog sastava i povećanog učešća korovskih vrsta u smešama. Na osnovu rezultata, najpreporučljivija smeša za primenu u ovakvim sredinskim uslovima je smeša B.

Ključne reči: travno-leguminozne smeše, mineralno đubrivo, botanički sastav

Uvod

Travnjaci u Srbiji predstavljaju prirodni resurs i veliki proizvodni potencijal u svrhu razvoja i poboljšanja stočarstva, naročito u brdsko-planinskom regionu. Od ukupno 1.450.000 ha pod travnjacima, što čini svaki treći hektar poljoprivredne površine, sejani travnjaci na teritoriji Srbije zahvataju oko 150.000 ha. (Lazarević i dr., 2010.)

Sejani travnjaci su sa botaničkog aspekta višekomponentne smeše, koje u svom sastavu najčešće imaju i travnu i leguminoznu komponentu. Značaj leguminoza u smeši je višestruk: povećavaju prinos suve mase i poboljšavaju kvalitet krme (Kunelius at al. 2000), leguminoze takođe održavaju veću stopu usvajanja hrane od trava sa povećanjem zrelosti, što produžava optimalan period kosidbe (Frame and Harkess, 1987). Što se tiče travne komponente, mnogo veći broj vrsta je u primeni u odnosu na leguminoze, bolje podnose variranje sredinskih uslova, duži im je vek eksploatacije i one su nosioci prinosa. Kako je održivost leguminozne komponente u smeši tokom eksploatacije na većim nadmorskim visinama i zemljištu lošijeg kvaliteta veliki problem, ovaj eksperiment upravo proverava postojanost leguminoza koju čine crvena detelina i švedska detelina. Prinos koji sejani travnjaci u planinskom delu mogu da dostignu iznosi do 13 tha^{-1} suve mase na 1.000 m.n.v. (Lazarević at al. 2004) a iznad toga do 10 tha^{-1} (Lazarević at al. 2006).

Materijal i metode rada

Sejani travnjak je zasnovan u selu Kriva Reka (1.000 m.n.v) na planini Kopaonik, tokom jeseni 2008 god. Zemljište na kojem je ogled zasnovan je luvisol (lesivirano zemljište), kisele reakcije (pH u vodi 4.94, pH u KCl iznosi 3.91), dobro obezbeđeno humusom - 8.91%, siromašno fosforom, srednje obezbeđeno kalijumom, sa nešto većim

¹ Institut za krmno bilje, Kruševac

² Univerzitet u Kragujevcu, Agronomski fakultet Čačak

CIP - Каталогизација у публикацији
Народна библиотека Србије, Београд
63(082)
60(082)

САВЕТОВАЊЕ о биотехнологији са међународним
учешћем (17 ; 2012 : Чачак)

Zbornik radova / XVII savetovanje o
biotehnologiji sa međunarodnim učešćem,
Čačak, 6-7. aprila 2012. godine ;
(organizator) Univerzitet u Kragujevcu,
Agronomski fakultet u Čačku = (organized by)
University of Kragujevac, Faculty of
Agronomy, Čačak, - Čačak : Agronomski
fakultet, 2012 (Čačak : Bajić). - 545 str. :
graf. prikazi, tabele ; 24 cm

Radovi na srp.i engl. jeziku. - Tiraž 150. -
Napomene uz tekst. - Bibliografija uz svaki
rad. - Abstracts.

ISBN 978-86-87611-23-8

1. Агрономски факултет (Чачак)
а) Пољопривреда - Зборници б)
Биотехнологија - Зборници
ЦОБИСС.СР-ИД 189995020